

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă și Elena Covalenco,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, declarat de către avocatul Igor Topală, în numele inculpatului,

Culinca Gheorghe Constantin, născut la 14 august 1993, originar și domiciliat or. Orhei, str. Iu. Gagarin, 27

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 18.01.2013-14.03.2013
2. în instanța de apel: 09.04.2013-15.05.2013
3. în instanța de recurs: 17.09.2013-20.11.2013

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 14 martie 2013, Culinca Gheorghe Constantin, a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Cauza penală a fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Potrivit sentinței, Culinca Gh.C., urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor, la 11 noiembrie 2012, în jurul orei 18.20, de comun acord și în urma înțelegerii prealabile cu o altă persoană, în timp ce se afla pe str. 1 Mai din or. Orhei, l-a atacat pe Jelihovschi T.A., aplicînd violența periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia, manifestată prin aplicarea de lovituri cu pumnii în regiunea capului, în rezultatul cărora i-au fost cauzate leziuni corporale medii și în mod deschis a sustras de la acesta un telefon mobil de model „Nokia 2700” și unul de model „Samsung SGH-F 480” în valoare de 2 000 lei, fiecare, și cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Jelihovschi T.A. o daună materială considerabilă în valoare totală de 4 000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat, ținînd cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 82 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6

ani, în penitenciar de tip închis. În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond nu a luat în considerație că infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, a fost săvârșită de inculpat în timp ce avea antecedente penale nestinse, ignorându-se prevederile art. art. 34 alin. (1), 111 și 90 alin. (4) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Culinca Gh.C. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal la 5 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel, a stabilit că sentința nu este motivată, în partea contestată-latura penală și individualizarea pedepsei.

Reținerea în favoarea inculpatului a întoarcerii pagubei, vârstei fragede când nu poate aprecia ferm acțiunile comise, căința sinceră și promiterea că nu va comite infracțiuni pe viitor, nu constituie un criteriu de apreciere a conduitei bune, ci reprezintă doar un element care trebuie coroborat cu altele (gravitatea faptei, motivul, prezența/lipsa antecedentelor penale cât și a circumstanțelor ce atenuază sau agravează răspunderea, condițiile de viață) și nu puține sunt situații când inculpații, deși, erau de vârstă tânără, au avut un comportament negativ, astfel încât, din faptul că inculpatul este de vârstă fragedă nu se poate automat concluziona aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a relevat că, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă, legea penală în art. 90 alin. (4) Cod penal, expres prevăzând condițiile de neaplicare a acestei instituții și anume: în cazul săvârșirii de infracțiuni deosebit de grave, excepțional de grave precum și în cazul recidivei.

Inculpatul, a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, iar potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită se atribuie la infracțiuni grave.

A fost menționat faptul, că chiar dacă inculpatul a solicitat instanței de fond judecarea în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod penal, instanța de apel nu a reținut „colaborarea intensă cu organele de urmărire penală la descoperirea infracțiunii”, deoarece descoperirea infracțiunii s-a datorat măsurilor întreprinse de către autorități (ridicarea informației privind convorbirile telefonice de intrare/ieșire de la codurile IMEI ale telefoanelor mobile ale părții vătămate; ridicarea telefoanelor mobile de la persoanele cărora inculpatul le-a vândut bunurile sustrase; audierea acestora; efectuarea acțiunilor operative de investigație în privința inculpatului, a cărui loc era tănuț de către membrii familiei și fiind citat în vederea prezentării sale la OUP el nu se afla la domiciliu (f.d. 51-53), recunoașterea făptuitorului de către victimă).

Referitor la personalitatea inculpatului, instanța de apel a reținut că acesta a fost autorul și instigatorul săvârșirii faptei infracționale. Potrivit caracteristicii anexate (f.d. 67) și revendicării (f.d. 65) se caracterizează negativ, anterior a fost judecat

pentru diverse genuri de infracțiuni, inclusiv de sustragere de bunuri și atragerea minorilor în activitate criminală. Este celibatar și nu este încadrat în câmpul muncii, neavând surse stabile de existență. Duce un mod de viață imoral. Nu se bucură de autoritate din partea vecinilor și rudelor. În adresa CRP Orhei au parvenit plângeri în privința lui, fiind numite aduceri forțate. Este observat în cercul persoanelor ce fac abuz de băuturi alcoolice, narcotice cât și cu antecedente penale.

Instanța de apel a statuat că în acțiunile inculpatului este prezentă starea de recidivă, prevăzută de art. 34 alin. (1) Cod penal, iar faptul că instanța de fond a reținut precum că antecedentele penale sînt stinse, contravine art. 111 Cod penal. Instanța de apel a ajuns la această concluzie reieșind din faptul că inculpatul a săvîrșit o nouă infracțiune când avea antecedentele penale nestinse în baza condamnării anterioare pentru infracțiuni comise din intenție (sentința Judecătorei Orhei din 19.10.2012), însă la 11 septembrie 2012 nu erau stinse antecedentele penale pentru condamnarea în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, amenda în totalitate fiind achitată la 12 noiembrie 2012, iar pentru condamnarea în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pedeapsa fiind executată în totalitate la 19 octombrie 2012, nu expirase termenul de 2 ani prevăzut la art. 111 alin. (1) lit. e) Cod penal.

Reieșind din împrejurările în care a fost săvîrșită infracțiunea, caracteristica inculpatului, poziția procesuală avută, instanța de apel a conchis că scopul pedepsei poate fi realizat doar prin stabilirea în privința inculpatului a pedepsei cu închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis, conform art. 72 alin. (4) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Topală I., în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În recursul său apărătorul invocă faptul că, prezenta cauza penală a fost judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în procedura simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel sentința a fost pronunțată în baza probelor prezentate de partea acuzării. Procurorul, nefiind de acord cu sentința urma să o conteste cu apel, doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită și nu era în drept să prezinte probe noi, însă acesta a prezentat instanței de apel noi probe în ceea ce privește persoana inculpatului și anume că anterior a fost judecat de mai multe ori, ultima condamnare prin sentința Judecătorei Orhei din 19.10.2012, în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 85 alin. (1) și 87 alin. (2) Cod penal, cu amendă de 250 unități convențională și 6 luni închisoare; pedeapsa cu amendă a fost executată la 12.11.2012, iar cea cu închisoare la 19.10.2012, astfel antecedentul penal nu este stins. Consideră că, procurorul la faza urmăririi penale era obligat de a acumula toată informația referitor la personalitatea inculpatului, pentru ca ulterior instanța de judecată să le ia în considerație la individualizarea pedepsei. Instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele atenuante ale inculpatului și argumentele apărării asupra cărora nu s-a expus și a admis o încălcare la examinarea apelului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor invocate de recurent prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Lecturând textul recursului, avocatul condamnatului a indicat ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează, că art. 427 Cod de procedură penală, are aliniate și subpuncte, care concret stabilesc temeiurile pentru declararea recursului, însă recurentul în recursul declarat nu a menționat care temeiuri prevăzute de aliniatele în cauză au fost încălcate cu argumentarea respectivă, reducându-se doar la o simplă enumerare a normei de drept.

Colegiul reține că, cauza penală în privința lui Culinca Gh.C., a fost judecată în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit doctrinei juridice, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, inculpatul și procurorul pot exercita calea de atac a apelului, dar numai sub aspectul procedurii și individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

Analizând decizia instanței de apel, reprodusă în pct. 5 din prezenta decizie, Colegiul penal atestă faptul că, această instanță corect a stabilit că sentința, nu a fost motivată în partea contestată-individualizarea pedepsei și nu întrunește cerințele legale prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal, ce a dus la admiterea apelului declarat.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Din prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, rezultă că procedura simplificată este aplicabilă doar dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.

Astfel, la stabilirea identității inculpatului, în partea pregătitoare a ședinței de judecată, instanța urma să concretizeze prezența antecedentelor penale la inculpat, în cazul prezenței acestora, să verifice dacă aceste sunt stinse sau nu, luând în considerație dispozițiile art. 111 Cod penal.

Colegiul penal, consideră că instanța de apel just a statuat că, la pronunțarea sentinței instanța nu a luat în considerație faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea (la 11.11.2012) prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la momentul când antecedentele sale penale nu erau stinse. Dat fiind că, amenda stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei din 19.10.2012 în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, a fost achitată integral la 12.11.2012, iar în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pedeapsa a fost

executată la 19.10.2012, se constată că antecedentul penal nu este stins conform prevederilor art. 111 alin. (1) lit. e), g) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel corect a conchis și faptul că în acțiunile inculpatului este prezentă starea de recidivă prevăzută de art. 34 alin. (1) Cod penal.

Instanța de recurs menționează că, în situația când, în cauza penală privind existența recidivei, instanța urmează, să stabilească categoria ei și să-i aplice inculpatului o pedeapsă conform art. 82 Cod penal, avînd obligația să verifice aceste circumstanțe din oficiu, indiferent de faptul, a susținut procurorul în dezbateri această poziție sau nu. La fel, procurorul are obligația să verifice și după caz, să prezinte instanței de judecată date suplimentare cu privire la recidivă.

Reieșind din prevederile alin. (4) art. 90 Cod penal, în cazul recidivei condamnarea cu suspendarea condiționată a pedepsei nu se aplică.

Astfel, instanța de apel, luînd în considerație împrejurările săvîrșirii infracțiunii, apreciind adecvat circumstanțele cauzei și caracteristica inculpatului, în opinia instanței de recurs, corect a concluzionat că scopul pedepsei penale, poate fi realizat doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare de 5 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis, conform dispoziției alin. (4) art. 72 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel, în raport cu motivele indicate în recursul ordinar, nu a comis erori de drept, iar hotărîrea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Avînd ca reper cele menționate, Colegiul conchide că temeiurile indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. art. 431, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, de către avocatul Igor Topală, în numele inculpatului **Culinca Gheorghe Constantin**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 noiembrie 2013.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco

Președinte: (semnătură)
Judecători: (semnătură)
(semnătură)

Petru Ursache
Nicolae Gordilă
Elena Covalenco

Copia corespunde originalului
Judecător:

Nicolae Gordilă